

**Obecná škola (česká), Locket**

**1925 – 1938 (1950)**

EL NAD č.: 520

## Úvod

### I. Vývoj původce archivního fondu

Obecná škola s vyučováním v českém jazyku v Lokti byla povolena výnosem ministerstva školství a národní osvěty č. j. 90994/25 ze dne 30. července 1925 a otevřena 1. září 1925 jako jednotřídní. Byla umístěna do přízemí budovy německé dívčí obecné a měšťanské školy čp. 71, kde měla pronajaty dvě místnosti, třídu a kancelář, která sloužila zároveň jako kabinet. Školní rok 1926 – 1927 byl zahájen 1. září 1926 s počtem 52 dětí z nichž 14 bylo z Horního Slavkova. Vzhledem k počtu dětí byla ministerstvem školství a národní osvěty povolena prozatímní druhá třída. Žáci byli 12. října 1926 do dvou tříd rozdělení s polodenním vyučováním v dosavadní učebně. Od 5. listopadu 1926 bylo zahájeno vyučování druhé třídy v bývalém fyzikálním kabinetu německé školy, která tuto místnost české škole propůjčila. Výnosem ministerstva školství a národní osvěty ze dne 11. prosince 1929 byla druhá třída uznána za třídu definitivní.

Pro děti z Horního Slavkova a Krásna bylo povoleno výnosem ministerstva školství a národní osvěty ze dne 26. října 1927 zřízení pobočné třídy. Tato třída měla být zrušena, jakmile by byla v některé z uvedených míst pro tyto děti česká škola otevřena. Vyučování bylo zahájeno 14. listopadu 1927 v místnosti první třídy, která byla přestěhována do původní kanceláře a kabinetu české obecné školy. Po zřízení české obecné školy v Horním Slavkově byla výnosem ministerstva školství ze dne 23. července 1928 tato pobočná třída v Lokti zrušena.

Ministerstvo školství a národní osvěty výnosem ze dne 15. října 1927, č. 126620/27-I povolilo otevření mateřské školy jako součásti české obecné školy. Správcem mateřské školy byl ustanoven správce české obecné školy. Protože se nenašly vhodné místnosti pro umístění mateřské školy schválilo ministerstvo školství a národní osvěty jako nouzové řešení její umístění v jedné místnosti české školy a mateřská škola s počtem 25 zapsaných dětí byla otevřena 1. října 1928. Umístění české obecné školy a mateřské školy bylo vzhledem k počtu dětí nevyhovující a také německá dívčí obecná a měšťanská škola požadovala už od roku 1926 vrácení půjčené místnosti, což podpořil také Městský úřad v Lokti výpovědí české škole z jedné místnosti. Poněvadž veškeré snahy o opatření vhodných prostor pro školu byly marné, byla předložena 30. října 1928 deputací Čechů z Lokte ministerstvu školství a národní osvěty rezoluce s návrhem na postavení vlastní školní budovy. V prosinci 1928 byl ministerstvu podán nový návrh na řešení vlastní školní budovy, a sice zakoupením domu v Zahradní ul. čp. 45 k jeho adaptaci. Ke koupi však nedošlo a nebyly realizovány ani pozdější návrhy na koupi jiných objektů.

Začátkem roku 1930 byla dána německou místní školní radou škole výpověď z německé dívčí obecné a měšťanské školy s tím, že místnosti musí být vráceny škole do 31. července 1930. To vyvolalo další obavy rodičů dětí o osud české školy, které vyústily v žádosti o brzké zahájení stavby školní budovy, kde mimo jiné konstatovali, že pozemek pro stavbu byl zakoupen již na jaře roku 1929. Dne 30. srpna 1930 odevzdala česká škola na nařízení ministerstva školství a národní osvěty německé škole jednu

větší místnost, což způsobilo polodenní vyučování ve škole a následně protest rodičů dětí. Dne 2. září 1930 došlo ve škole k výjimečné situaci – žáci obecné a mateřské školy do školy nepřišli. Zástupci rodičů a dětí ohlásili na 2. září správě školy jednodenní stávku dětí s tím, že pokud nebude ihned vyřešena otázka řádného umístění školy, bude ve stávce pokračováno. Děti se však 3. září 1930 do školy dostavily. Škola setrvala dále v budově německé školy a vzhledem k odevzdání jedné učebny vyučovalo se v obou školních třídách střídavě polodenně.

Konečně usnesením meziministerské komise ze dne 18. září 1930 byla pověřena Ústřední matice školská výstavbou budovy pro českou obecnou a mateřskou školu. Koncem července 1931 se stavba školní budovy zahájila a 4. září 1932 byla budova slavnostně otevřena a předána škole do užívání. Vyučování v ní bylo zahájeno již 1. září 1932, přestože v budově probíhaly ještě dokončovací práce. Úprava okolí budovy však trvala ještě několik let. Na základě takzvané superkolaudace udělil Okresní úřad v Lokti 15. ledna 1935 české obecné a mateřské škole v Lokti definitivní povolení k užívání a obývání novostavby školní budovy.

Škola ukončila svou činnost v září 1938.

## **II. Vývoj a dějiny archivního fondu**

Materiál tohoto archivního fondu byl převzat od Národní školy v Lokti nejprve do Městského archivu v Lokti v roce 1948. V roce 1953 ho po zrušení tohoto archivu převzal Okresní archiv Sokolov. Další dva přírůstky fondu byly převzaty do okresního archivu od ZDŠ a ZŠ v Lokti 5. dubna 1973 pod č. 16 a 1. září 1995 pod č. 12.

## **III. Archivní charakteristika archivního fondu**

Fond byl archiváři zpracován s názvem Česká obecná škola Loket do konceptu inventáře v roce 1995. V letech 2006 až 2007 byl fond zkontrolován a vypracována k němu archivní pomůcka podle nových metodických zásad. Fond obsahoval před zpracováním 62 knih (0,34 bm), 4 podací protokoly (0,06 bm), 3 kartony (0,36 bm) a 1 fotografii z let 1925 – 1938.

Při skartačním řízení u Základní školy v Lokti v roce 1995 byla převzata kronika školy, v níž část tvoří kronika české menšinové školy a část kronika obecné a později národní školy po roce 1945 vedená do roku 1950. Tato kronika byla v roce 2006 delimitována z původního zařazení ve fondu Základní škola Loket (č. EL NAD 911) do fondu Obecná škola (česká), Loket, neboť zápisy v ní z let 1935 až 1938 jsou důležitým pramenem především pro dějiny českého menšinového školství a navazují na zápisy svazku kroniky vedeného od roku 1926. Součástí spisů je i stavební dokumentace k výstavbě nové školní budovy pro českou obecnou školu, jejíž součástí převzatou od Ústřední matice školské v Praze jsou i písemnosti týkající se této akce a vedené až do roku 1939. Tyto archiválie tvoří ve fondu posteriora. Knihy K 52 a K 53 obsahují více evidenčních agend a takto jsou tedy zinventarizovány vždy v jedné inventární jednotce s příslušným odkazem. Fond je mezerovitý a nebyla v něm provedena vnitřní skartace.

Kroniky školy byly zařazeny do I. kategorie. Ostatní archivní materiál byl zařazen do II. kategorie. Jazykem fondu je čeština a částečně němčina. Stav fondu je dobrý (nepoškozený).

Fond tvoří po inventarizaci 63 knih (0,40 bm), 4 podací protokoly (0,06 bm), 3 kartony (0,36 bm) 1 fotografie (0,01 bm) z let 1925 – 1938 (1950).

#### **IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu**

Archiváliemi fondu jsou zejména třídní výkazy, kroniky školy a spisy. Především kroniky školy mají svojí výpovědní hodnotou pro dějiny menšinového školství zásadní význam. Důležitá je i dokumentace stavby školy svědčící o detailech výstavby školních budov v Československu mezi dvěma světovými válkami.

#### **V. Záznam o uspořádání archivního fondu a zpracování archivní pomůcky**

Fond Obecná škola (česká), Loket zpracovali v roce 2006 a archivní pomůcku k tomuto fondu vyhotovili v roce 2007 ve Státním okresním archivu Sokolov se sídlem v Jindřichovicích Eva Vlasáková a PhDr. Vladimír Vlasák.

Eva Vlasáková

Jindřichovice 30. března 2007

PhDr. Vladimír Vlasák

## Inventární seznam

Inv. č.:      Obsah a popis:      Čas. rozsah:      Číslo evid. jedn.:

### I. K n i h y

#### A. Správní

|   |                                                     |             |     |
|---|-----------------------------------------------------|-------------|-----|
| 1 | Zápisy o poradách učitelského sboru<br>obecné školy | 1926 – 1932 | K 1 |
| 2 | Zápisy o poradách učitelského sboru<br>obecné školy | 1932 – 1938 | K 2 |

#### B. Evidenční

|    |                            |             |      |
|----|----------------------------|-------------|------|
| 3  | Matrika žáků obecné školy  | 1935 – 1937 | K 3  |
| 4  | Třídní výkaz 1. třídy      | 1925 – 1926 | K 4  |
| 5  | Třídní výkaz 1. třídy      | 1926 – 1927 | K 5  |
| 6  | Třídní výkaz 2. třídy      | 1926 – 1927 | K 6  |
| 7  | Třídní výkaz 1. třídy      | 1927 – 1928 | K 7  |
| 8  | Třídní výkaz 2. třídy      | 1927 – 1928 | K 8  |
| 9  | Třídní výkaz pobočné třídy | 1927 – 1928 | K 9  |
| 10 | Třídní výkaz 1. třídy      | 1928 – 1929 | K 10 |
| 11 | Třídní výkaz 2. třídy      | 1928 – 1929 | K 11 |
| 12 | Třídní výkaz 1. třídy      | 1929 – 1930 | K 12 |
| 13 | Třídní výkaz 2. třídy      | 1929 – 1930 | K 13 |
| 14 | Třídní výkaz 1. třídy      | 1930 – 1931 | K 14 |
| 15 | Třídní výkaz 2. třídy      | 1930 – 1931 | K 15 |
| 16 | Třídní výkaz 1. třídy      | 1931 – 1932 | K 16 |
| 17 | Třídní výkaz 2. třídy      | 1931 – 1932 | K 17 |
| 18 | Třídní výkaz 1. třídy      | 1932 – 1933 | K 18 |
| 19 | Třídní výkaz 2. třídy      | 1932 – 1933 | K 19 |
| 20 | Třídní výkaz 2. třídy      | 1933 – 1934 | K 20 |
| 21 | Třídní výkaz 1. třídy      | 1934 – 1935 | K 21 |
| 22 | Třídní výkaz 2. třídy      | 1934 – 1935 | K 22 |
| 23 | Třídní výkaz 1. třídy      | 1935 – 1936 | K 23 |
| 24 | Třídní výkaz 2. třídy      | 1935 – 1936 | K 24 |
| 25 | Třídní výkaz 1. třídy      | 1936 – 1937 | K 25 |
| 26 | Třídní výkaz 2. třídy      | 1936 – 1937 | K 26 |
| 27 | Třídní výkaz 1. třídy      | 1937 – 1938 | K 27 |
| 28 | Třídní výkaz 2. třídy      | 1937 – 1938 | K 28 |
| 29 | Třídní výkaz 1. třídy      | 1938        | K 29 |
| 30 | Třídní kniha 1. třídy      | 1925 – 1926 | K 30 |
| 31 | Třídní kniha 1. třídy      | 1926 – 1927 | K 31 |

| Inv. č.: | Název:                                                                                                                                                              | Čas. rozsah:                              | Číslo evid. jedn.:   |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------------|
| 32       | Třídní kniha 2. třídy                                                                                                                                               | 1926 – 1927                               | K 32                 |
| 33       | Třídní kniha 1. třídy                                                                                                                                               | 1927 – 1928                               | K 33                 |
| 34       | Třídní kniha 2. třídy                                                                                                                                               | 1927 – 1928                               | K 34                 |
| 35       | Třídní kniha pobočné třídy                                                                                                                                          | 1927 – 1928                               | K 35                 |
| 36       | Třídní kniha 1. třídy                                                                                                                                               | 1928 – 1929                               | K 36                 |
| 37       | Třídní kniha 2. třídy                                                                                                                                               | 1928 – 1929                               | K 37                 |
| 38       | Třídní kniha 1. třídy                                                                                                                                               | 1929 – 1930                               | K 38                 |
| 39       | Třídní kniha 2. třídy                                                                                                                                               | 1929 – 1930                               | K 39                 |
| 40       | Třídní kniha 1. třídy                                                                                                                                               | 1930 – 1931                               | K 40                 |
| 41       | Třídní kniha 2. třídy                                                                                                                                               | 1930 – 1931                               | K 41                 |
| 42       | Třídní kniha 1. třídy                                                                                                                                               | 1931 – 1932                               | K 42                 |
| 43       | Třídní kniha 1. třídy                                                                                                                                               | 1932 – 1933                               | K 43                 |
| 44       | Třídní kniha 1. třídy                                                                                                                                               | 1935 – 1936                               | K 44                 |
| 45       | Třídní kniha 1. třídy                                                                                                                                               | 1936 – 1937                               | K 45                 |
| 46       | Třídní kniha 2. třídy                                                                                                                                               | 1937 – 1938                               | K 46                 |
| 47       | Třídní kniha 2. třídy                                                                                                                                               | 1938                                      | K 47                 |
| 48       | Inventář knihovny školy                                                                                                                                             | 1925 – 1938                               | K 48                 |
| 49       | Inventář knihovny školy                                                                                                                                             | /1937 –<br>1938/                          | K 49                 |
| 50       | Výkaz dětí mateřské školy                                                                                                                                           | 1930 – 1931                               | K 50                 |
| 51       | Výkaz dětí mateřské školy                                                                                                                                           | 1931 – 1932                               | K 51                 |
| 52       | Výkaz dětí mateřské školy 1932 – 1933<br>Přehled docházky a výchovné práce<br>mateřské školy 1932 – 1933<br>Přehled o návštěvách dětí mateřské školy<br>1932 – 1933 | 1932 – 1933                               | K 52                 |
| 53       | Výkaz dětí mateřské školy 1936 – 1937<br>Přehled docházky a výchovné práce<br>mateřské školy 1936 – 1937<br>Přehled o návštěvách dětí mateřské školy<br>1936 – 1937 | 1936 – 1937                               | K 53                 |
| 54       | Přehled docházky a výchovné práce<br>mateřské školy                                                                                                                 | 1928 – 1929                               | K 54                 |
| 55       | Přehled docházky a výchovné práce<br>mateřské školy                                                                                                                 | 1929 – 1930                               | K 55                 |
| 56       | Přehled docházky a výchovné práce<br>mateřské školy                                                                                                                 | 1930 – 1931                               | K 56                 |
| 57       | Přehled docházky a výchovné práce<br>mateřské školy<br>Přehled docházky a výchovné práce<br>mateřské školy<br>Přehled docházky a výchovné práce<br>mateřské školy   | 1931 – 1932<br>1932 – 1933<br>1936 – 1937 | K 57<br>K 52<br>K 53 |
| 58       | Přehled o návštěvách dětí mateřské školy                                                                                                                            | 1928 – 1929                               | K 58                 |
| 59       | Přehled o návštěvách dětí mateřské školy                                                                                                                            | 1931 – 1932                               | K 59                 |

| Inv. č.: | Název:                                   | Čas. rozsah: | Číslo evid. jedn.: |
|----------|------------------------------------------|--------------|--------------------|
|          | Přehled o návštěvách dětí mateřské školy | 1932 – 1933  | K 52               |
|          | Přehled o návštěvách dětí mateřské školy | 1936 – 1937  | K 53               |

### **C. Účetní**

|    |                |             |      |
|----|----------------|-------------|------|
| 60 | Pokladní deník | 1925 – 1931 | K 60 |
| 61 | Pokladní deník | 1932 – 1936 | K 61 |

### **D. Ostatní**

|    |                                                                                                          |                       |      |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|------|
| 62 | Kronika české obecné školy                                                                               | 1926 – 1935           | K 62 |
| 63 | Kronika české obecné školy (1935 – 1938),<br>obecné školy (1945 – 1948) a národní<br>školy (1948 – 1950) | 1935 – 1938<br>(1950) | K 63 |

## **II. S p i s o v ý m a t e r i á l**

### **A. Registrurní pomůcky**

|    |                 |             |     |
|----|-----------------|-------------|-----|
| 64 | Podací protokol | 1925 – 1928 | R 1 |
| 65 | Podací protokol | 1929 – 1931 | R 2 |
| 66 | Podací protokol | 1932 – 1934 | R 3 |
| 67 | Podací protokol | 1935 – 1938 | R 4 |

### **B. Spisy**

|    |                                                |                       |     |
|----|------------------------------------------------|-----------------------|-----|
| 68 | Zápisné lístky dětí obecné a mateřské<br>školy | 1929 – 1933           | N 1 |
| 69 | Matriční listy                                 | /1930 –<br>1936/      | N 1 |
| 70 | Spisy chronologicky                            | 1925 – 1932           | N 1 |
|    | Spisy chronologicky                            | 1933 – 1938           | N 2 |
| 71 | Dokumentace stavby školy, 1. část              | 1929 – 1932           | N 2 |
|    | Dokumentace stavby školy, 2. část              | 1931 – 1938<br>(1939) | N 3 |

## **III. O s t a t n í m a t e r i á l**

### **A. Fotografie**

|    |                                                            |        |     |
|----|------------------------------------------------------------|--------|-----|
| 72 | Fotografie budovy české obecné a<br>mateřské školy v Lokti | /1935/ | F 1 |
|----|------------------------------------------------------------|--------|-----|

|                                  |                                                                         |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| Název archivní pomůcky:          | Obecná škola (česká), Locket                                            |
| Značka fondu:                    | OŠČ Locket                                                              |
| Časový rozsah fondu:             | 1925 – 1938 (1950)                                                      |
| Počet evidenčních jednotek:      | 71 (knihy 63, podací protokoly 4, kartony 3, fotografie 1)              |
| Počet inventárních jednotek:     | 72                                                                      |
| Rozsah fondu v bm:               | 0,83 (knihy 0,40, podací protokoly 0,06, kartony 0,36, fotografie 0,01) |
| Stav ke dni:                     | 30. 03. 2007                                                            |
| Zpracovatel(é) archivního fondu: | Eva Vlasáková a PhDr. Vladimír Vlasák                                   |
| Zpracovatel(é) archivní pomůcky: | Eva Vlasáková a PhDr. Vladimír Vlasák                                   |